

Brussel, 14 september 2026
(OR. en)

13082/26
ADD 1

Interinstitutioneel dossier:
2026/0256 (NLE)

POLCOM 316
FDI 40
SERVICES 48
COLAC 106

VOORSTEL

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	11 september 2026
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2026) 462 annex
Betreft:	BIJLAGE bij Besluit van de Raad betreffende de ondertekening van de Overeenkomst ter facilitering van duurzame investeringen tussen de Europese Unie en de Republiek Ecuador

De delegaties vinden hierbij document COM(2026) 462 annex.

Bijlage: COM(2026) 462 annex



EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 11.9.2026
COM(2026) 462 final

ANNEX

BIJLAGE

bij

Besluit van de Raad

**betreffende de ondertekening van de Overeenkomst ter facilitering van duurzame
investerings tussen de Europese Unie en de Republiek Ecuador**

OVEREENKOMST TER FACILITERING VAN DUURZAME INVESTERINGEN
TUSSEN DE EUROPESE UNIE EN DE REPUBLIEK ECUADOR

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING

HOOFDSTUK I — ALGEMENE BEPALINGEN

HOOFDSTUK II — TRANSPARANTIE EN VOORSPELBAARHEID

HOOFDSTUK III — STROOMLIJNING VAN VERGUNNINGSPROCEDURES

HOOFDSTUK IV — STEUNPUNTEN EN BETROKKENHEID VAN BELANGHEBBENDEN

HOOFDSTUK V — INVESTERINGEN EN DUURZAME ONTWIKKELING

HOOFDSTUK VI — VERMIJDEN EN BESLECHTEN VAN GESCHILLEN

HOOFDSTUK VII — SAMENWERKING EN INSTITUTIONELE BEPALINGEN

HOOFDSTUK VIII — SLOTBEPALINGEN

BIJLAGE — DUURZAME ENERGIE EN GRONDSTOFFEN

INLEIDING

DE EUROPESE UNIE, hierna “de Unie” genoemd,

en

DE REPUBLIEK ECUADOR, hierna “Ecuador” genoemd,

hierna gezamenlijk “de Partijen” of afzonderlijk “Partij” genoemd,

GELET OP hun wens om hun economische banden verder aan te halen en nauwe en duurzame betrekkingen tot stand te brengen op basis van partnerschap en samenwerking met het oog op de bevordering van duurzame ontwikkeling;

GELEID DOOR DE WENS investeringen te mobiliseren en te behouden, nieuwe werkgelegenheidskansen te creëren en de levensstandaard op hun respectieve grondgebied te verhogen;

ERKENNEND dat, om het investeringsklimaat te verbeteren, investeringen moeten worden gefaciliteerd door de transparantie en voorspelbaarheid te vergroten, de vergunningsprocedures te stroomlijnen en belanghebbenden daarbij te betrekken;

ERVAN OVERTUIGD dat maatregelen ter facilitering van investeringen de investeringen in en door micro-, kleine en middelgrote ondernemingen (hierna “mkmo’s” genoemd) bevorderen;

ERKENNENDE dat investeringen duurzame ontwikkeling, economische groei en diversificatie van economische activiteiten kunnen ondersteunen en kunnen bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen die zijn vastgesteld in het slotdocument getiteld “Onze wereld transformeren: Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling” en de bijbehorende duurzameontwikkelingsdoelstellingen, die op 25 september 2015 door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties zijn aangenomen (hierna “Agenda 2030 van de VN” genoemd),

HET BELANG ERKENNEND van technische bijstand en capaciteitsopbouw voor de uitvoering van deze overeenkomst;

BEVESTIGEND dat zij het Handvest van de Verenigde Naties en de beginselen van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens ten volle onderschrijven;

REKENING HOUDEND MET het Protocol van toetreding tot de Handelsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Colombia en Peru, anderzijds, om rekening te houden met de toetreding van Ecuador, dat op 11 november 2016 is ondertekend te Brussel.

BEVESTIGEND dat zij zich vastberaden inzetten voor de uitvoering van de handelsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Colombia, Peru en Ecuador, anderzijds, die sinds 1 januari 2017 voorlopig wordt toegepast voor Ecuador en die op 1 november 2024 in werking is getreden, met inbegrip van hun toezegging om zich meer in te zetten voor een ambitieus resultaat op het gebied van duurzame ontwikkeling,

ZIJN ALS VOLGT OVEREENGEKOMEN:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

ARTIKEL 1

Doelstellingen

Deze overeenkomst heeft tot doel het aantrekken, behouden en uitbreiden van buitenlandse directe investeringen tussen de Partijen te faciliteren met het oog op economische diversificatie en duurzame ontwikkeling.

ARTIKEL 2

Toepassingsgebied

1. Met het oog op het faciliteren van buitenlandse directe investeringen is deze overeenkomst van toepassing op door een Partij vastgestelde of gehandhaafde maatregelen die van invloed zijn op investeringsactiviteiten van investeerders uit de andere Partij.
2. De Partijen herbevestigen het recht van elke Partij om op hun respectieve grondgebied regelgeving vast te stellen ter verwezenlijking van legitieme beleidsdoelstellingen, zoals de bescherming van de volksgezondheid, sociale diensten, openbaar onderwijs, veiligheid, het milieu, met inbegrip van maatregelen tegen klimaatverandering, of openbare zeden, sociale bescherming, consumentenbescherming, privacy en gegevensbescherming, en de bevordering en bescherming van culturele diversiteit.

3. Deze overeenkomst schept noch wijzigt verbintenissen met betrekking tot de liberalisering van investeringen, en schept of wijzigt evenmin regels inzake de bescherming van gevestigde investeerders op het grondgebied van de Partijen of van hun investeringen, noch inzake de beslechting van geschillen tussen investeerders en staten.

ARTIKEL 3

Definities

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- 1) “investeringsactiviteiten”: het vestigen, verwerven, uitbreiden, exploiteren, beheren, onderhouden, of verkopen of anderszins vervreemden van een investering;
- 2) “vergunning”: de toestemming van een bevoegde autoriteit om investeringsactiviteiten te verrichten, die voortvloeit uit een procedure waaraan een investeerder zich moet houden om aan te tonen dat hij aan de nodige vereisten voldoet;
- 3) “bevoegde autoriteit”: een centrale, regionale of lokale overheid of autoriteit of niet-gouvernementele instantie die bevoegdheden uitoefent die zijn gedelegeerd door een centrale, regionale of lokale overheid of autoriteit en die bevoegd is een vergunning te verlenen;
- 4) “investeerder uit een Partij”: een natuurlijke of rechtspersoon uit een Partij die op het grondgebied van de andere Partij investeringsactiviteiten wil verrichten of verricht;
- 5) “rechtspersoon”: een juridische entiteit, naar toepasselijk recht opgericht of anderszins georganiseerd, al dan niet met winstoogmerk, en in eigendom van particulieren of van de overheid, met inbegrip van kapitaalvennootschappen, trusts, personenvennootschappen, joint ventures, eenmanszaken of verenigingen;

- 6) “rechtspersoon uit een Partij”:
- a) voor de Europese Unie: een naar het recht van de Europese Unie of haar lidstaten opgerichte of georganiseerde rechtspersoon die op het grondgebied van de Europese Unie omvangrijke zakelijke transacties verricht¹, en
 - b) voor Ecuador : een naar het recht van Ecuador opgerichte of georganiseerde rechtspersoon die op het grondgebied van Ecuador omvangrijke zakelijke transacties verricht;
- 7) “maatregel”: elke maatregel van een Partij, in de vorm van een wet, regeling, voorschrift, procedure, besluit, administratieve handeling dan wel in enige andere vorm;
- 8) “maatregelen van een Partij”: maatregelen die zijn vastgesteld of worden gehandhaafd door²:
- a) centrale, regionale of lokale overheden of autoriteiten, of
 - b) niet-gouvernementele organen bij de uitoefening van door centrale, regionale of lokale overheden of autoriteiten gedelegeerde bevoegdheden;

¹ Overeenkomstig haar aanmelding van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap bij de WTO (doc. WT/REG39/1) is volgens de Europese Unie het begrip “daadwerkelijke en voortdurende band” met de economie van een lidstaat van de Unie, dat is neergelegd in artikel 54 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, gelijkwaardig aan het begrip “omvangrijke zakelijke transacties”.

² Voor alle duidelijkheid: “maatregelen van een Partij” omvatten ook maatregelen van in punt 8), a) en b), vermelde entiteiten die zijn vastgesteld of worden gehandhaafd doordat zij direct of indirect instructies hebben gegeven aan, leiding hebben gegeven aan of zeggenschap hebben uitgeoefend over het gedrag van andere entiteiten met betrekking tot die maatregelen.

9) “natuurlijke persoon uit een Partij”:

- a) voor de Unie, een onderdaan van een lidstaat van de Unie overeenkomstig het recht van die lidstaat³; en
- b) voor Ecuador, een onderdaan van Ecuador overeenkomstig het recht van Ecuador,

en

10) “bekendmaken”: het beschikbaar stellen in een officiële publicatie, zoals een staatsblad, of op een officiële website.

ARTIKEL 4

Meestbegunstigingsbehandeling

1. Elke Partij behandelt investeerders uit de andere Partij en hun investeringen onmiddellijk en onvoorwaardelijk niet minder gunstig dan investeerders uit een ander land en hun investeringen, in soortgelijke situaties, bij de toepassing van de bepalingen van deze overeenkomst op haar grondgebied.

³ De definitie van “natuurlijke persoon” omvat ook personen die permanent in de Republiek Letland verblijven en die geen staatsburger van de Republiek Letland of een andere staat zijn, maar uit hoofde van het recht van de Republiek Letland wel recht hebben op een paspoort voor niet-staatsburgers.

2. Lid 1 wordt niet uitgelegd als een verplichting voor een Partij om het voordeel van een behandeling uit te breiden tot investeerders uit de andere Partij of hun investeringen, indien dat voordeel het resultaat is van:

- a) maatregelen die voorzien in de erkenning, met inbegrip van de erkenning van de normen of criteria voor de machtiging, vergunningverlening of certificering van een natuurlijke persoon of onderneming om een economische activiteit uit te oefenen, of in de erkenning van prudentiële maatregelen als bedoeld in punt 3 van de bijlage betreffende financiële diensten bij de Algemene Overeenkomst betreffende de handel in diensten, opgenomen in bijlage 1B bij de Overeenkomst van Marrakesh tot oprichting van de Wereldhandelsorganisatie, gedaan te Marrakesh op 15 april 1994, of
- b) bilaterale, regionale of multilaterale overeenkomsten die verbintenissen bevatten om in wezen alle investeringsbelemmeringen tussen de Partijen op te heffen of die de onderlinge aanpassing van de wetgeving van de Partijen in een of meer economische sectoren vereist.

3. Voor alle duidelijkheid: bepalingen in andere door een Partij gesloten internationale overeenkomsten vormen op zichzelf niet de in lid 1 bedoelde “behandeling” en kunnen dus niet in aanmerking worden genomen bij de beoordeling van een schending van deze overeenkomst.

ARTIKEL 5

Maatregelen tegen corruptie en andere illegale activiteiten

1. De Partijen erkennen dat corruptie, witwassen van geld, financiering van terrorisme, belastingfraude en belastingontduiking negatieve gevolgen hebben voor economieën en samenlevingen, onder meer doordat zij de duurzame ontwikkeling belemmeren en investeringen ontmoedigen.

2. Elke Partij bevestigt dat zij zich inzet om passende maatregelen te nemen ter voorkoming en bestrijding van corruptie, witwassen van geld, financiering van terrorisme, belastingfraude en belastingontduiking, met betrekking tot aangelegenheden die onder deze overeenkomst vallen, overeenkomstig internationaal overeengekomen normen die door die Partij zijn bekrachtigd of worden gesteund, zoals het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties op 31 oktober 2003 en de richtsnoeren van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (hierna “OESO” genoemd) voor multinationale ondernemingen inzake verantwoord ondernemerschap, alsmede de huidige normen op het gebied van internationale belastingen.

HOOFDSTUK II

TRANSPARANTIE EN VOORSPELBAARHEID

ARTIKEL 6

Toepassing van maatregelen van algemene strekking

Elke Partij ziet erop toe dat alle maatregelen van algemene strekking die binnen het toepassingsgebied van deze overeenkomst vallen, op een redelijke, objectieve en onpartijdige wijze worden toegepast.

ARTIKEL 7

Openbaarmakingsvereisten

Elke Partij maakt alle relevante maatregelen van algemene strekking die binnen het toepassingsgebied van deze overeenkomst vallen onverwijld en, behalve in noodsituaties, uiterlijk op het tijdstip van hun inwerkingtreding schriftelijk bekend, op zodanige wijze dat investeerders daarvan kennis kunnen nemen.

ARTIKEL 8

Bekendmaking vooraf en gelegenheid om opmerkingen te maken

1. Voor zover mogelijk en op een wijze die strookt met haar rechtsstelsel voor de vaststelling van maatregelen, maakt elke Partij⁴ de volgende elementen vooraf bekend:
 - a) de voorstellen voor wetten en regelgeving van algemene strekking die moeten worden aangenomen met betrekking tot aangelegenheden die binnen het toepassingsgebied van deze overeenkomst vallen, of
 - b) documenten die voldoende details verschaffen over de in punt a) bedoelde voorstellen om investeerders en andere belanghebbenden in staat te stellen te beoordelen of en hoe hun belangen aanzienlijk kunnen worden beïnvloed.

⁴ De Partijen zijn het erover eens dat in de leden 1 tot en met 4 wordt erkend dat de Partijen verschillende systemen hebben om overleg te plegen over bepaalde maatregelen voordat deze definitief zijn, en dat de alternatieven in lid 1 verschillende rechtsstelsels weerspiegelen.

2. Voor zover mogelijk en op een wijze die strookt met haar rechtsstelsel voor de vaststelling van maatregelen, wordt elke Partij aangemoedigd lid 1 toe te passen op procedures en administratieve besluiten van algemene strekking die zij voorstelt met betrekking tot aangelegenheden die binnen het toepassingsgebied van deze overeenkomst vallen.
3. Voor zover mogelijk en op een wijze die strookt met haar rechtsstelsel voor de vaststelling van maatregelen, biedt elke Partij investeerders en andere belanghebbenden op niet-discriminerende basis een redelijke gelegenheid om opmerkingen te maken over voorgestelde maatregelen of documenten die krachtens lid 1 of lid 2 zijn bekendgemaakt.
4. Voor zover mogelijk en op een wijze die strookt met haar rechtsstelsel voor de vaststelling van maatregelen, houdt elke Partij rekening met overeenkomstig lid 3 ontvangen opmerkingen⁵.
5. Elke Partij streeft ernaar om bij de bekendmaking van wetten of regelgeving van algemene strekking als bedoeld in lid 1, of voorafgaand aan een dergelijke bekendmaking, voor zover mogelijk en in overeenstemming met haar rechtsstelsel voor de vaststelling van maatregelen, de doelstellingen en de ratio van die wet- of regelgeving toe te lichten.
6. Elke Partij streeft ernaar, voor zover mogelijk, een redelijke termijn toe te staan tussen de bekendmaking van in lid 1 bedoelde wet- of regelgeving en de datum waarop die op investeerders van toepassing wordt.

⁵ Deze bepaling legt een Partij geen verplichting op met betrekking tot het definitieve besluit over de vaststelling of handhaving van maatregelen voor het verlenen van een vergunning voor een investering.

ARTIKEL 9

Transparantie van het investeringskader

1. Elke Partij stelt langs elektronische weg, bijvoorbeeld op een website en waar mogelijk toegankelijk via één portaal, de volgende elementen beschikbaar en actualiseert deze voor zover mogelijk en naargelang het geval:

- a) wet- en regelgeving die specifiek betrekking heeft op investeringen;
- b) beperkingen en voorwaarden die van toepassing zijn op investeringen, en
- c) contactgegevens van de relevante bevoegde autoriteiten.

2. Elke Partij stelt, waar mogelijk via elektronische middelen zoals een website en via het in lid 1 bedoelde portaal, een beschrijving ter beschikking die investeerders en andere belanghebbenden informeert over de praktische stappen die nodig zijn om op haar grondgebied te investeren, en actualiseert die voor zover mogelijk en naargelang het geval, met inbegrip van de vereisten en procedures met betrekking tot:

- a) de vestiging en registratie van bedrijven;
- b) de aansluiting op essentiële infrastructuur zoals elektriciteits- en watervoorziening;
- c) de verwerving en registratie van onroerend goed, zoals rechten met betrekking tot de eigendom van grond;

- d) bouwvergunningen;
 - e) kapitaaloverdrachten en betalingen;
 - f) de convertibiliteit van valuta;
 - g) de betaling van belastingen,
 - h) de toegang tot financiering, met name voor mkmo's, en
 - i) de afwikkeling van insolventie.
3. Aan investeerders wordt geen vergoeding gevraagd voor de toegang tot de informatie die uit hoofde van dit artikel of artikel 7 wordt verstrekt.

ARTIKEL 10

Transparantie van investeringsstimulansen

1. Elke Partij stelt langs elektronische weg, bijvoorbeeld op een website en waar mogelijk toegankelijk via één portaal, informatie over investeringsstimulansen beschikbaar en actualiseert die voor zover mogelijk en naargelang het geval.

2. De in lid 1 bedoelde informatie heeft betrekking op alle stimulansen voor investeerders, met inbegrip van financiële stimulansen, fiscale stimulansen en overdrachten in natura, met inbegrip van niet-financiële stimulansen.

3. De in lid 1 bedoelde informatie omvat de volgende elementen:

- a) de rechtsgrondslag van de stimulans;
- b) de vorm van de stimulans;
- c) de voorwaarden om voor de stimulans in aanmerking te komen;
- d) de aanvraagprocedure voor de stimulans, met inbegrip van de vereiste formulieren en documenten, en
- e) de contactgegevens van de bevoegde autoriteit.

ARTIKEL 11

Inzage in vertrouwelijke informatie

Niets in deze overeenkomst verplicht een Partij tot verstrekking van vertrouwelijke informatie waarvan de openbaarmaking de rechtshandhaving zou belemmeren of anderszins in strijd zou zijn met het algemeen belang of schadelijk zou zijn voor de rechtmatige commerciële belangen van bepaalde openbare of particuliere ondernemingen.

HOOFDSTUK III

STROOMLIJNING VAN VERGUNNINGSPROCEDURES

ARTIKEL 12

Toepassingsgebied

Dit hoofdstuk is van toepassing op maatregelen van de Partijen met betrekking tot vergunningen voor investeringen.

ARTIKEL 13

Indiening van de sollicitaties

Elke Partij vermijdt, voor zover praktisch haalbaar, van een aanvrager te verlangen dat hij zich voor elke vergunningsaanvraag tot meer dan één bevoegde autoriteit wendt. Indien een activiteit waarvoor een vergunning wordt aangevraagd binnen het rechtsgebied van meerdere bevoegde autoriteiten valt, kunnen meerdere vergunningsaanvragen worden verlangd.

ARTIKEL 14

Toepassingstermijnen

Indien een Partij een vergunning vereist, ziet zij erop toe dat haar bevoegde autoriteiten, voor zover mogelijk, de indiening van een aanvraag op elk moment van het jaar toestaan. Indien er een specifieke termijn voor het aanvragen van een vergunning bestaat, zorgt de Partij ervoor dat de bevoegde autoriteiten een redelijke termijn voor de indiening van een aanvraag toestaan.

ARTIKEL 15

Elektronische aanvragen en aanvaarding van kopieën

Indien een Partij een vergunning vereist, ziet zij erop toe dat haar bevoegde autoriteiten:

- a) voor zover mogelijk, aanvragen in elektronische vorm aanvaarden, en
- b) kopieën van documenten aanvaarden in plaats van originele documenten als deze overeenkomstig de wetgeving van de Partij zijn gewaarmerkt, tenzij de bevoegde autoriteiten originele documenten verlangen om de integriteit van het vergunningsproces te beschermen.

ARTIKEL 16

Behandeling van een verzoek

- 1. Indien een Partij een vergunning vereist, ziet zij erop toe dat haar bevoegde autoriteiten:
 - a) voor zover mogelijk een indicatief tijdschema verstrekken voor de behandeling van een aanvraag;
 - b) op verzoek van de aanvrager zonder onnodige vertraging informatie verstrekken over de status van de aanvraag;

- c) voor zover mogelijk zonder onnodige vertraging nagaan of de aanvraag voor behandeling in het kader van de wet- en regelgeving van de Partij volledig is;
- d) indien zij van mening zijn dat een aanvraag volledig is met het oog op behandeling in het kader van de wet- en regelgeving van de Partij⁶, binnen een redelijke termijn na de indiening van de aanvraag zorgen dat:
 - i) de behandeling van de aanvraag is voltooid, en
 - ii) de aanvrager, voor zover mogelijk, schriftelijk in kennis wordt gesteld van de beslissing over de aanvraag⁷;
- e) indien zij van mening zijn dat een aanvraag onvolledig is met het oog op behandeling in het kader van de wet- en regelgeving van de Partij – binnen een redelijke termijn na de indiening van de aanvraag – voor zover mogelijk:
 - i) de aanvrager ervan in kennis stellen dat de aanvraag onvolledig is;
 - ii) op verzoek van de aanvrager aangeven welke aanvullende informatie nodig is om de aanvraag te vervolledigen of anderszins aangeven waarom de aanvraag als onvolledig wordt beschouwd,

⁶ De bevoegde autoriteiten kunnen verlangen dat alle informatie in een bepaald formaat wordt ingediend om als “volledig met het oog op behandeling” te kunnen worden beschouwd.

⁷ De bevoegde autoriteiten kunnen aan het vereiste van punt ii) voldoen door een aanvrager van tevoren schriftelijk, onder meer door middel van een bekendgemaakte maatregel, ervan in kennis te stellen dat een uitblijven van een antwoord na een bepaalde termijn vanaf de datum van indiening van de aanvraag betekent dat de aanvraag wordt aanvaard. De verwijzing naar “schriftelijk” moet worden opgevat als ook in elektronisch formaat omvattend.

- iii) de aanvrager de mogelijkheid bieden de aanvullende informatie te verstrekken die nodig is om de aanvraag te vervolledigen⁸, en
 - iv) indien geen van de in de punten i), ii) en iii) bedoelde handelingen haalbaar is en de aanvraag wegens onvolledigheid wordt afgewezen, de aanvrager daarvan binnen een redelijke termijn in kennis stellen, en
- f) indien een aanvraag wordt afgewezen, de aanvrager hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de aanvrager, in kennis stellen van de redenen voor de afwijzing en van de termijn voor een beroep en, indien van toepassing, van de procedures voor het opnieuw indienen van een aanvraag; een aanvrager mag niet uitsluitend op grond van een eerder afgewezen aanvraag worden belet om een andere aanvraag in te dienen.
2. Elke Partij ziet erop toe dat haar bevoegde autoriteiten, zodra in het licht van een passend onderzoek is vastgesteld dat de aanvrager aan de voorwaarden voor het verkrijgen van de vergunning voldoet, een vergunning verlenen.
3. Elke Partij zorgt ervoor dat een vergunning, zodra zij is verleend, zonder onnodige vertraging in werking treedt, met inachtneming van de toepasselijke voorwaarden⁹.

⁸ Een dergelijke mogelijkheid vereist niet dat een bevoegde autoriteit termijnen verlengt.

⁹ De bevoegde autoriteiten zijn niet verantwoordelijk voor vertragingen om redenen die buiten hun verantwoordelijkheid vallen.

ARTIKEL 17

Vergoeding

1. Voor alle andere economische activiteiten dan financiële diensten ziet elke Partij erop toe dat de door haar bevoegde autoriteiten aangerekende vergunningsvergoedingen redelijk en transparant zijn en op zichzelf de investeringsactiviteiten niet beperken.
2. Elke Partij ziet erop toe dat haar bevoegde autoriteiten, met betrekking tot de vergoedingen die zij in rekening brengen voor financiële diensten, aanvragers een lijst van vergoedingen of informatie verstrekken over de wijze waarop de hoogte van de vergoedingen wordt bepaald. Een Partij gebruikt deze vergoedingen niet als middel om haar toezeggingen of verplichtingen te ontwijken.
3. Vergoedingen voor het verlenen van vergunningen mogen geen vergoedingen voor het gebruik van natuurlijke hulpbronnen omvatten, noch betalingen in verband met veiling, aanbesteding of andere niet-discriminerende middelen om concessies te verlenen, noch verplichte bijdragen voor het verlenen van een universele dienst.
4. Behalve in dringende omstandigheden staat elke Partij voldoende tijd toe tussen de bekendmaking en de inwerkingtreding van nieuwe of gewijzigde vergoedingen in verband met vergunningsprocedures voor investeringen, of tussen de bekendmaking van informatie die investeerders in staat stelt de berekening van die vergoedingen en heffingen te begrijpen en de inwerkingtreding van die vergoedingen. Die vergoedingen worden pas toegepast nadat die informatie is bekendgemaakt.
5. Elke Partij stelt, voor zover mogelijk, procedures vast of handhaaft procedures die de mogelijkheid bieden van elektronische betaling van vergoedingen die door de relevante bevoegde autoriteiten worden geïnd voor het verlenen van vergunningen voor investeringen.

ARTIKEL 18

Objectiviteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid

Indien een Partij een maatregel in verband met het verlenen van vergunningen vaststelt of handhaaft, zorgt zij ervoor dat de betrokken bevoegde autoriteit aanvragen behandelt en haar besluiten objectief en onpartijdig neemt en toepast op een wijze die onafhankelijk is van enigerlei ongepaste beïnvloeding door personen die de investeringsactiviteit uitoefenen waarvoor de vergunning vereist is¹⁰.

ARTIKEL 19

Publicatie en beschikbare informatie indien een vergunning vereist is

1. Indien een Partij een vergunning verlangt, maakt zij onverwijld de informatie bekend die investeerders nodig hebben om te voldoen aan de vereisten, technische normen en procedures voor het verkrijgen, handhaven, wijzigen of verlengen van die vergunning. Die informatie omvat, voor zover zij bestaat:

- a) de vereisten, met inbegrip van de relevante technische voorschriften en normen, die op de investering van toepassing zijn;

¹⁰ Voor alle duidelijkheid: deze bepaling schrijft geen specifieke administratieve structuur voor; zij verwijst naar het besluitvormingsproces en de uitvoering van beslissingen.

- b) de desbetreffende formulieren;
- c) procedures;
- d) indicatieve termijnen voor de behandeling van een aanvraag;
- e) vergunningsvergoedingen;
- f) mogelijkheden voor inspraak van het publiek, bijvoorbeeld via hoorzittingen of opmerkingen;
- g) procedures voor het instellen van beroep tegen of het herzien van beslissingen inzake aanvragen;
- h) procedures voor het toezicht op of de handhaving van de naleving van de vergunningsvoorwaarden, en
- i) contactgegevens van de relevante bevoegde autoriteiten.

2. Elke Partij wordt aangemoedigd om elektronische bekendmakingen in één portaal te consolideren.

ARTIKEL 20

Ontwikkeling van maatregelen

Indien een Partij maatregelen in verband met het verlenen van vergunningen vaststelt of handhaaft, ziet zij erop toe dat:

- a) die maatregelen gebaseerd zijn op duidelijke, objectieve en transparante criteria, waaronder de bekwaamheid en het vermogen om de vergunde investeringsactiviteit te verrichten, onder meer in overeenstemming met de wettelijke voorschriften van een Partij, zoals gezondheids- en milieuvoorschriften, met dien verstande dat de bevoegde autoriteiten kunnen beoordelen welk gewicht aan elk criterium moet worden toegekend;
- b) de procedures onpartijdig, voor alle aanvragers gemakkelijk toegankelijk en toereikend zijn om aanvragers in staat te stellen om aan te tonen dat zij aan de eisen voldoen, en
- c) de procedures als zodanig niet op ongerechtvaardigde wijze verhinderen dat aan de vereisten wordt voldaan.

HOOFDSTUK IV

STEUNPUNTEN EN BETROKKENHEID VAN BELANGHEBBENDEN

ARTIKEL 21

Steunpunten voor investeringsfacilitering

1. Op een wijze die strookt met haar rechtsstelsel handhaaft elke Partij passende steunpunten voor investeringsfacilitering of richt die op, om voor investeerders als eerste aanspreekpunt te fungeren met betrekking tot maatregelen die van invloed zijn op investeringen.
2. Elke Partij zorgt ervoor dat de steunpunten voor investeringsfacilitering vragen beantwoorden van investeerders en van steunpunten voor investeringsfacilitering die door de andere Partij overeenkomstig dit artikel zijn opgericht, teneinde bij te dragen tot de doeltreffende toepassing van deze overeenkomst.
3. Indien een steunpunt voor investeringsfacilitering een vraag uit hoofde van lid 2 niet kan beantwoorden, moet het ernaar streven de steller van die vraag de nodige bijstand te verlenen om de relevante informatie te verkrijgen.
4. Elke Partij zorgt ervoor dat vragen en informatie uit hoofde van dit artikel langs elektronische weg kunnen worden ingediend.

5. Overeenkomstig dit artikel verstrekte informatie loopt niet vooruit op de vraag of de maatregel in overeenstemming met deze overeenkomst is.

ARTIKEL 22

Banden met de gasteconomie

Elke Partij wordt aangemoedigd informatie over binnenlandse leveranciers beschikbaar te stellen aan investeerders, teneinde de banden met de lokale economie aan te halen, het concurrentievermogen van binnenlandse leveranciers te vergroten en de bijdrage van investeringen aan de duurzame ontwikkeling te vergroten.

ARTIKEL 23

Mechanismen voor probleemoplossing

1. Elke Partij streeft ernaar passende mechanismen in te stellen of in stand te houden om een oplossing te bieden voor problemen van investeerders die kunnen voortvloeien uit de toepassing van een onder deze overeenkomst vallende maatregel van algemene strekking.
2. De in lid 1 bedoelde mechanismen zijn laagdrempelig, ook voor mkmo's, en zijn tijdgebonden en transparant. Zij doen geen afbreuk aan beroeps- of herzieningsprocedures die een Partij invoert of handhaaft, of aan het op grond van hoofdstuk VI van deze overeenkomst ingestelde geschillenbeslechtsmechanisme.

ARTIKEL 24

Binnenlandse coördinatie tussen instanties

1. De Partijen erkennen dat nauwe binnenlandse coördinatie van de autoriteiten en instanties die verantwoordelijk zijn voor de regulering en toepassing van maatregelen en procedures met betrekking tot investeringen belangrijk is als middel om investeringen te faciliteren, aan te trekken, te behouden en uit te breiden.
2. Elke Partij streeft ernaar mechanismen in te stellen of in stand te houden om activiteiten te coördineren teneinde:
 - a) investeringen te faciliteren;
 - b) samenhang in de regelgeving en voorspelbaarheid van overheidsmaatregelen en -procedures te bevorderen, en
 - c) de samenhang van centrale, regionale en lokale investeringsmaatregelen en -procedures te bevorderen.
3. Om de coördinatietaak te vergemakkelijken, wordt elke Partij aangemoedigd een leidende instantie aan te wijzen op een wijze die strookt met haar rechtsstelsel.

ARTIKEL 25

Coherentie van de regelgeving en effectbeoordelingen

1. De Partijen erkennen het belang van een doeltreffend, consistent, transparant en voorspelbaar regelgevingskader voor investeringen.
2. Elke Partij wordt aangemoedigd om, overeenkomstig haar respectieve regels en procedures, een effectbeoordeling te verrichten van belangrijke¹¹ maatregelen van algemene strekking die zij voorbereidt en die binnen het toepassingsgebied van deze overeenkomst vallen.

¹¹ Elke Partij kan bepalen wat voor de toepassing van deze overeenkomst “belangrijke” maatregelen van algemene strekking zijn.

3. De Partijen erkennen dat bij de uitvoering van de in lid 2 bedoelde effectbeoordelingen rekening moet worden gehouden met de mogelijke gevolgen van de voorgestelde maatregelen voor mkmo's en de duurzame ontwikkeling.

ARTIKEL 26

Raadpleging van belanghebbenden en periodieke evaluaties

1. Elke Partij wordt aangemoedigd om op gezette tijden haar onder deze overeenkomst vallende maatregelen van algemene strekking te evalueren, teneinde te bepalen of specifieke maatregelen die zij ten uitvoer heeft gelegd, moeten worden gewijzigd, gestroomlijnd, uitgebreid of ingetrokken, teneinde het investeringskader van de Partij doeltreffender te maken voor de verwezenlijking van haar beleidsdoelstellingen en bij het inspelen op de specifieke behoeften van mkmo's.
2. Elke Partij wordt aangemoedigd om haar vergunningsvergoedingen periodiek te evalueren teneinde het aantal en de diversiteit ervan te verminderen.
3. Elke Partij wordt aangemoedigd om bij haar evaluaties rekening te houden met de feedback van belanghebbenden en gebruik te maken van relevante internationale prestatie-indicatoren.
4. De Partijen wordt verzocht in het in artikel 43 bedoelde Comité voor investeringsfacilitering hun ervaringen met de uitvoering van periodieke evaluaties en daaruit voortvloeiende beleidsaanbevelingen te delen.

ARTIKEL 27

Niet-toepassing van geschillenbeslechting

Hoofdstuk VI is niet van toepassing op de artikelen 24, 25 en 26.

HOOFDSTUK V

INVESTERINGEN EN DUURZAME ONTWIKKELING

ARTIKEL 28

Doelstellingen

1. De Partijen erkennen dat duurzame ontwikkeling economische ontwikkeling, sociale ontwikkeling en milieubescherming, die onderling afhankelijk zijn en elkaar wederzijds versterken, omvat, en bevestigen hun toezegging om investeringen te faciliteren op een wijze die bijdraagt tot de doelstelling van duurzame ontwikkeling, met inbegrip van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Agenda 2030 van de VN.
2. Dit hoofdstuk heeft tot doel de investeringsbetrekkingen tussen de Partijen te verbeteren op een wijze die bijdraagt tot duurzame ontwikkeling, met name wat betreft de arbeids- en milieudimensies ervan die relevant zijn voor investeringen, onder meer door de dialoog en de samenwerking te versterken.

ARTIKEL 29

Regelgevingsrecht en beschermingsniveaus

1. De Partijen erkennen het recht van elke Partij om haar beleid en prioriteiten op het gebied van duurzame ontwikkeling te bepalen, om de niveaus van binnenlandse milieu- en arbeidsbescherming vast te stellen die zij passend acht, en om haar relevante wetgeving en beleidsmaatregelen dienovereenkomstig vast te stellen of te wijzigen. Die beschermingsniveaus, wetgeving en beleidsmaatregelen moeten in overeenstemming zijn met de verbintenissen van elke Partij ten aanzien van de in dit hoofdstuk bedoelde internationaal erkende normen en overeenkomsten.
2. Elke Partij streeft ernaar ervoor te zorgen dat haar wetgeving en beleid op dit gebied een hoog niveau van milieu- en arbeidsbescherming bieden en aanmoedigen, en streeft ernaar deze te blijven verbeteren.
3. Een Partij mag de in haar milieu- of arbeidswetgeving geboden beschermingsniveaus niet afzwakken of verlagen om investeringen aan te moedigen.
4. Een Partij ziet niet af van de toepassing van of wijkt niet anderszins af van, of biedt niet aan af te zien van de toepassing van of anderszins af te wijken van, haar milieu- en arbeidswetgeving om investeringen aan te moedigen.
5. Een Partij doet, om investeringen aan te moedigen, geen afbreuk aan de doeltreffende handhaving van haar milieu- en arbeidswetgeving door een onafgebroken of herhaald handelen of nalaten.

ARTIKEL 30

Multilaterale arbeidsnormen en -overeenkomsten

1. De Partijen bevestigen hun toezegging om de ontwikkeling van investeringen zodanig te bevorderen dat die leidt tot waardig werk voor iedereen, in overeenstemming met hun respectieve verplichtingen in het kader van de verklaring van de Internationale Arbeidsorganisatie (hierna “IAO” genoemd) over sociale gerechtigheid voor een eerlijke mondialisering, die op 10 juni 2008 in Genève is aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie.
2. Overeenkomstig het Statuut van de IAO, aangenomen op 28 juni 1919, en de Verklaring van de IAO inzake de fundamentele principes en rechten op het werk en de follow-up daarvan, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie in Genève op 18 juni 1998, zoals gewijzigd in 2022, eerbiedigt, bevordert en realiseert elke Partij de beginselen met betrekking tot de fundamentele rechten met betrekking tot werk, zoals gedefinieerd in de fundamentele IAO-verdragen, en geeft zij daadwerkelijk uitvoering aan de IAO-verdragen die door de lidstaten van de Europese Unie respectievelijk door Ecuador zijn geratificeerd.
3. De Partijen blijven zich onafgebroken inspannen om de fundamentele IAO-Verdragen te ratificeren, waarbij zij nog geen partij zijn.

4. Elke Partij bevordert investeringsbeleid dat de doelstellingen van de Agenda voor waardig werk van de IAO bevordert, in overeenstemming met de Verklaring van de IAO over sociale gerechtigheid voor een eerlijke mondialisering en de eeuwfeestverklaring van de IAO over de toekomst van werk, die op 21 juni 2019 door de Internationale Arbeidsconferentie in Genève is aangenomen.

5. In overeenstemming met haar verplichtingen in het kader van de IAO zet elke Partij, voor zover zij dit nog niet heeft gedaan, een doeltreffend arbeidsinspectiesysteem op voor alle economische sectoren, met inbegrip van landbouw- en mijnbouwactiviteiten, en handhaaft zij dit systeem.

6. De Partijen zetten zich gezamenlijk in om hun samenwerking op het gebied van investeringsgerelateerde aspecten van onder dit artikel vallende aangelegenheden te versterken, naargelang het geval op bilateraal, regionaal en internationaal niveau, onder meer in het kader van de IAO.

ARTIKEL 31

Multilaterale governance en overeenkomsten op milieugebied

1. De Partijen erkennen het belang van internationaal milieubeheer, met name de rol van het Milieuprogramma van de Verenigde Naties (hierna “UNEA” genoemd) en het hoogste bestuursorgaan daarvan, de Milieuvergadering van de Verenigde Naties (hierna “UNEP” genoemd) en multilaterale milieuovereenkomsten, als antwoord van de internationale gemeenschap op mondiale of regionale milieu-uitdagingen, en benadrukken dat de wederzijdse ondersteuning van het handels- en milieubeleid moet worden versterkt.

2. Elke Partij geeft op doeltreffende wijze uitvoering aan de multilaterale milieuovereenkomsten waarbij zij partij is, en de bijbehorende protocollen. De Partijen bevestigen hun toezegging om de ontwikkeling van investeringen te bevorderen op een wijze die bevorderlijk is voor een hoog niveau van milieubescherming.

3. De Partijen zetten zich gezamenlijk in om hun samenwerking op het gebied van investeringsgerelateerde aspecten van de onder dit artikel vallende aangelegenheden te versterken, naargelang het geval op bilateraal, regionaal en internationaal niveau, onder meer in het politiek forum op hoog niveau voor duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties, het UNEP, de UNEA, met betrekking tot multilaterale milieuovereenkomsten, en in de Wereldhandelsorganisatie (hierna “WTO” genoemd).

ARTIKEL 32

Investerings en klimaatverandering

1. De Partijen erkennen het belang van dringende maatregelen ter bestrijding van klimaatverandering en de gevolgen daarvan, alsmede de rol die investeringen spelen bij het nastreven van die doelstelling, in overeenstemming met het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering, gedaan te New York op 9 mei 1992 (hierna “UNFCCC” genoemd), de Overeenkomst van Parijs, gedaan te Parijs op 12 december 2015 (hierna “Overeenkomst van Parijs” genoemd), en met andere multilaterale milieuovereenkomsten en multilaterale instrumenten op het gebied van klimaatverandering.

2. Elke Partij:

- a) geeft daadwerkelijk uitvoering aan het UNFCCC en de Overeenkomst van Parijs, met inbegrip van haar verbintenissen inzake haar nationaal vastgestelde bijdragen, en
- b) bevordert de wederzijdse ondersteuning van investerings- en klimaatbeleid en investerings- en klimaatmaatregelen, en draagt aldus bij tot de overgang naar een economie met een lage uitstoot van broeikasgassen, naar een hulpbronnen efficiënte en circulaire economie en naar klimaatbestendige ontwikkeling.

3. De Partijen zetten zich gezamenlijk in om hun samenwerking op het gebied van investeringsgerelateerde aspecten van de onder dit artikel vallende aangelegenheden te versterken, naargelang het geval op bilateraal, regionaal en internationaal niveau, onder meer in het kader van het UNFCCC, de Overeenkomst van Parijs en het Protocol van Montreal betreffende stoffen die de ozonlaag afbreken, gedaan te Montreal op 16 september 1987, alsook in de WTO, de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie en de Internationale Maritieme Organisatie.

ARTIKEL 33

Investerings die bijdragen tot duurzame ontwikkeling

1. Overeenkomstig hun verbintenis om de bijdrage van investeringen aan de doelstelling van duurzame ontwikkeling te vergroten, faciliteren en stimuleren de Partijen investeringen in duurzame productie en consumptie, in milieugoederen en -diensten, en investeringen die relevant zijn voor de matiging van en de aanpassing aan de klimaatverandering, zoals investeringen in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie.

2. De Partijen erkennen het belang van het behoud en het duurzame gebruik van biologische diversiteit en de rol die investeringen spelen bij het nastreven van deze doelstellingen, in overeenstemming met de relevante multilaterale milieuovereenkomsten waarbij zij Partij zijn, waaronder het Verdrag inzake biologische diversiteit, gesloten te Rio de Janeiro op 5 juni 1992 (hierna het “Verdrag inzake biologische diversiteit” genoemd) en de bijbehorende protocollen, de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten, gedaan te Washington op 3 maart 1973 (hierna “Cites” genoemd), en de op grond daarvan genomen besluiten.
3. Elke Partij faciliteert investeringen in het duurzame gebruik van biologische hulpbronnen en het behoud van de biodiversiteit, en neemt maatregelen om de biologische diversiteit in stand te houden wanneer deze als gevolg van investeringen onder druk staat.
4. De Partijen erkennen het belang van het behoud en het duurzame beheer van bossen en de rol die investeringen spelen bij het nastreven van deze doelstellingen. Dienovereenkomstig faciliteert elke Partij investeringen op een wijze die verenigbaar is met het behoud en het duurzame beheer van bossen.
5. De Partijen erkennen het belang van de instandhouding en het duurzame beheer van biologische rijkdommen van de zee en mariene ecosystemen, en van het bevorderen van een verantwoorde en duurzame aquacultuur, alsmede de rol die investeringen spelen bij het nastreven van die doelstellingen. Dienovereenkomstig faciliteert elke Partij investeringen op een wijze die verenigbaar is met de instandhouding en het duurzame beheer van de biologische rijkdommen van de zee en de mariene ecosystemen, alsook met de bevordering van een verantwoorde en duurzame aquacultuur.
6. De Partijen zetten zich gezamenlijk in om hun samenwerking op het gebied van investeringsgerelateerde aspecten van onder dit artikel vallende aangelegenheden te versterken, naargelang het geval op bilateraal, regionaal en internationaal niveau, onder meer in het kader van het CBD en Cites.

ARTIKEL 34

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

1. De Partijen erkennen het belang van verantwoord ondernemerschap en de rol die investeringen spelen bij het nastreven van deze doelstelling.
2. Elke Partij bevordert de toepassing door ondernemingen en investeerders van praktijken die in overeenstemming zijn met verantwoord ondernemerschap.
3. Elke Partij ondersteunt de verspreiding en het gebruik van toepasselijke internationale instrumenten, zoals de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten, het Global Compact van de Verenigde Naties, de tripartiete beginselverklaring van de IAO betreffende multinationale ondernemingen en sociaal beleid, de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen inzake verantwoord ondernemerschap en gerelateerde richtsnoeren inzake passende zorgvuldigheid.
4. De Partijen zetten zich gezamenlijk in om hun samenwerking op het gebied van investeringsgerelateerde aspecten van de onder dit artikel vallende aangelegenheden ter versterken, naargelang het geval op bilateraal, regionaal en internationaal niveau, onder meer door de uitwisseling van informatie, beste praktijken en voorlichtingsinitiatieven.

ARTIKEL 35

Investeringsen en gendergelijkheid

1. De Partijen erkennen dat inclusief investeringsbeleid bijdraagt tot de bevordering van de economische empowerment van vrouwen en gendergelijkheid, in overeenstemming met duurzameontwikkelingsdoelstelling 5 van de Agenda 2030 van de VN en de doelstellingen van de gezamenlijke verklaring over handel en economische empowerment van vrouwen ter gelegenheid van de ministeriële conferentie van de WTO in Buenos Aires in december 2017. De Partijen erkennen dat vrouwen, door hun deelname aan economische activiteiten, met inbegrip van investeringen, een grote bijdrage leveren aan de economische groei. De Partijen onderstrepen hun voornemen om deze overeenkomst uit te voeren op een wijze die gendergelijkheid bevordert en versterkt.
2. De Partijen zetten zich gezamenlijk in om hun samenwerking op het gebied van investeringsgerelateerde aspecten van de onder dit artikel vallende aangelegenheden te versterken, naargelang het geval op bilateraal, regionaal en internationaal niveau, onder meer door middel van activiteiten ter verbetering van de mogelijkheden en de voorwaarden voor vrouwen, met inbegrip van werknemers, zakenvrouwen en ondernemers, om toegang te krijgen tot en te profiteren van de kansen die deze overeenkomst biedt.

HOOFDSTUK VI

VERMIJDEN EN BESLECHTEN VAN GESCHILLEN

ARTIKEL 36

Raadplegingen

1. De Partijen streven ernaar elk tussen hen gerezen geschil over de interpretatie en toepassing van deze overeenkomst op te lossen door te goeder trouw overleg te voeren teneinde een onderling overeengekomen oplossing te vinden, tenzij in deze overeenkomst anders is bepaald.
2. Een Partij verzoekt om overleg door middel van een schriftelijk verzoek aan de andere Partij waarin zij melding maakt van de betrokken maatregelen en van de verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst die de andere Partij volgens haar niet is nagekomen.
3. De Partij waaraan het verzoek om overleg is gericht, beantwoordt het verzoek binnen tien dagen na de datum van indiening ervan.
4. Tenzij de Partijen anders overeenkomen, vindt uiterlijk 30 dagen na de datum van indiening van het verzoek overleg plaats op het grondgebied van de Partij waaraan het verzoek is gericht.

5. Tijdens het overleg verstrekt elke Partij voldoende feitelijke informatie, zodat een volledig onderzoek mogelijk is naar de wijze waarop de betrokken maatregel in strijd zou kunnen zijn met de desbetreffende verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst.
6. Elke Partij streeft ernaar de deelname te garanderen van personeel van haar bevoegde overheidsinstanties die deskundig zijn op het gebied waarover het overleg plaatsvindt.
7. In het kader van het overleg over aangelegenheden die verband houden met de multilaterale milieu- of arbeidsovereenkomsten of -instrumenten waarnaar in deze overeenkomst wordt verwezen, houden de Partijen rekening met informatie van de IAO of van relevante organen of organisaties die in het kader van multilaterale milieuovereenkomsten zijn opgericht, teneinde de samenhang tussen de werkzaamheden van de Partijen en die organen of organisaties te bevorderen. In voorkomend geval winnen de Partijen advies in bij die organen of organisaties, of bij elke andere deskundige die of elk ander orgaan dat zij geschikt achten.
8. Elke Partij kan in voorkomend geval het standpunt van het maatschappelijk middenveld als bedoeld in artikel 46 inwinnen.
9. Het overleg, en met name alle informatie die is verstrekt en alle standpunten die de Partijen tijdens het overleg hebben ingenomen, is vertrouwelijk.

ARTIKEL 37

Onderling overeengekomen oplossingen

1. De Partijen kunnen met betrekking tot een in artikel 36 bedoeld geschil te allen tijde tot een onderling overeengekomen oplossing komen.
2. Elke Partij neemt de maatregelen die nodig zijn om de onderling overeengekomen oplossing ten uitvoer te leggen. Indien onmiddellijke tenuitvoerlegging niet mogelijk is, komen de Partijen een redelijke termijn daarvoor overeen.
3. Uiterlijk bij het verstrijken van de in lid 2 bedoelde overeengekomen termijn stelt de uitvoerende Partij de andere Partij schriftelijk in kennis van alle maatregelen die zij heeft genomen om de onderling overeengekomen oplossing ten uitvoer te leggen.
4. Indien de Partijen niet in staat zijn binnen 120 dagen na de datum van het verzoek om overleg tot een onderling overeengekomen oplossing te komen, of indien de onderling overeengekomen oplossing niet binnen de in lid 2 bedoelde termijn wordt uitgevoerd, kan de Partij die overeenkomstig artikel 36 om overleg heeft verzocht, verzoeken om de instelling van een panel om het geschil op te lossen. Het verzoek om instelling van een panel wordt gedaan door middel van een schriftelijk verzoek aan de andere Partij.

ARTIKEL 38

Panelprocedure

1. De Partijen streven ernaar overeenstemming te bereiken over de samenstelling van het in artikel 37, lid 4, bedoelde panel. Indien binnen 30 dagen na de indiening van het verzoek om instelling van een panel overeenkomstig artikel 37, lid 4, geen overeenstemming is bereikt, wijst elke Partij binnen nog eens 30 dagen een panellid aan.

De door de Partijen benoemde panelleden benoemen gezamenlijk de voorzitter van het panel, die niet de nationaliteit van een van de Partijen mag hebben.

2. Indien een Partij binnen de in lid 1 vastgestelde termijn geen panellid benoemt, kan de andere Partij de secretaris-generaal van het Permanent Hof van Arbitrage verzoeken een panellid te benoemen.

Indien de panelleden niet binnen 30 dagen na hun benoeming overeenkomstig lid 1 een voorzitter benoemen, kan elke Partij de secretaris-generaal van het Permanent Hof van Arbitrage verzoeken een voorzitter te benoemen.

3. Het panel beoordeelt de zaak objectief. Tenzij de Partijen anders overeenkomen, stelt het panel het toepasselijke reglement van orde vast.

4. Indien het panel concludeert dat de maatregel in kwestie niet in overeenstemming is met de bepalingen van deze overeenkomst, neemt de Partij waartegen de klacht gericht is alle nodige maatregelen om zich onverwijld aan de bepalingen van dit hoofdstuk te conformeren.

5. Onverminderd lid 4 bespreken de Partijen op verzoek van een Partij de uit te voeren maatregelen, rekening houdend met het verslag van het panel.

6. Het Comité voor investeringsfacilitering houdt toezicht op de follow-up van het verslag van het panel.

ARTIKEL 39

Transparantie

Elke Partij maakt onverwijld het volgende openbaar:

- a) een verzoek om overleg overeenkomstig artikel 36;
- b) een onderling overeengekomen oplossing overeenkomstig artikel 37, en
- c) de overeenkomstig artikel 38 genomen maatregelen.

ARTIKEL 40

Termijnen

1. Alle in dit hoofdstuk vastgestelde termijnen worden geteld in kalenderdagen vanaf de dag volgend op de handeling waarop zij betrekking hebben, tenzij anders is bepaald.
2. Elke in dit hoofdstuk vastgestelde termijn kan in onderling overleg tussen de Partijen worden gewijzigd.

ARTIKEL 41

Bemiddelingsprocedure

1. Een Partij kan te allen tijde verzoeken om de inleiding van een bemiddelingsprocedure met betrekking tot maatregelen van een Partij waarvan wordt gesteld dat zij de investeringen tussen de Partijen nadelig beïnvloeden.
2. De bemiddelingsprocedure kan slechts worden ingeleid met wederzijdse instemming van de Partijen, teneinde onderling overeengekomen oplossingen te onderzoeken en adviezen en voorstellen voor oplossingen van een door de Partijen aangewezen bemiddelaar in overweging te nemen.
3. De Partijen streven ernaar binnen 90 dagen na de datum van de aanwijzing van de bemiddelaar tot een onderling overeengekomen oplossing te komen.
4. Tenzij de Partijen anders overeenkomen, zijn alle stappen van de bemiddelingsprocedure, met inbegrip van adviezen of voorgestelde oplossingen, vertrouwelijk. Een Partij mag echter openbaar maken dat bemiddeling plaatsvindt.
5. De bemiddelingsprocedure laat de rechten en verplichtingen van de Partijen uit hoofde van de artikelen 36 en 38 of van geschillenbeslechtsprocedures uit hoofde van elke andere overeenkomst onverlet.

HOOFDSTUK VII

SAMENWERKING EN INSTITUTIONELE BEPALINGEN

ARTIKEL 42

Technische bijstand en capaciteitsopbouw voor investeringsfacilitering

1. De Partijen erkennen het belang van technische bijstand en capaciteitsopbouw en verbinden zich ertoe samen te werken om het investeringsklimaat in Ecuador te versterken en de uitvoering van deze overeenkomst te ondersteunen.
2. De in lid 1 bedoelde activiteiten worden uitgevoerd binnen het kader van de regels en relevante procedures van het beleid en de instrumenten van de Europese Unie op het gebied van ontwikkelingssamenwerking.
3. Verzoeken om bijstand moeten gebaseerd zijn op vastgestelde behoeften en in overeenstemming zijn met binnenlandse hervormingen ter facilitering van investeringen. De bijstand is onderworpen aan onderling overeengekomen voorwaarden.
4. De Partijen zorgen in het kader van het Comité voor investeringsfacilitering voor:
 - a) de uitwisseling van informatie en de evaluatie van de vooruitgang op het gebied van technische bijstand en ondersteuning voor capaciteitsopbouw bij de uitvoering van deze overeenkomst, en
 - b) het in kaart brengen van de behoeften aan technische bijstand en capaciteitsopbouw.

ARTIKEL 43

Comité voor investeringsfacilitering

1. Opdat deze overeenkomst naar behoren en doeltreffend functioneert, richten de Partijen hierbij een Comité voor investeringsfacilitering op, bestaande uit vertegenwoordigers van beide Partijen.
2. Het Comité voor investeringsfacilitering houdt zijn eerste vergadering uiterlijk zes maanden na de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst. Daarna komt het Comité voor investeringsfacilitering jaarlijks bijeen, tenzij de vertegenwoordigers van de Partijen anders overeenkomen, of zonder onnodige vertraging op verzoek van een van de Partijen.
3. De vergaderingen van het Comité voor investeringsfacilitering vinden afwisselend in de Unie en Ecuador plaats, tenzij de vertegenwoordigers van de Partijen anders overeenkomen. Het Comité voor investeringsfacilitering kan in levenden lijve of via andere passende communicatiemiddelen bijeenkomen, zoals overeengekomen door de vertegenwoordigers van de Partijen.
4. Het Comité voor investeringsfacilitering wordt gezamenlijk voorgezeten door, voor Ecuador , de minister van Productie, Handel en Investerings, en, voor de Unie, het voor handel bevoegde lid van de Europese Commissie, of hun respectieve vertegenwoordigers.

ARTIKEL 44

Taken van het Comité voor investeringsfacilitering

1. Het Comité voor investeringsfacilitering:
 - a) zoekt naar wegen om de investeringsbetrekkingen tussen de Partijen te verbeteren;
 - b) houdt toezicht op en vergemakkelijkt de tenuitvoerlegging en toepassing van deze overeenkomst, en bevordert de algemene doelstellingen ervan;
 - c) zoekt passende manieren en methoden om problemen te voorkomen of op te lossen die zich kunnen voordoen op de door deze overeenkomst bestreken gebieden, of om geschillen te beslechten die zich kunnen voordoen betreffende de uitlegging en toepassing van deze overeenkomst;
 - d) buigt zich over alle andere aangelegenheden die verband houden met de door deze overeenkomst bestreken gebieden, zoals de vertegenwoordigers van de Partijen overeenkomen;
 - e) neemt, op verzoek van een Partij, vragen als bedoeld in artikel 21 en verzoeken om administratieve bijstand in overweging, en
 - f) bespreekt mogelijke verbeteringen van deze overeenkomst, met name in het licht van de ervaring en ontwikkelingen in andere internationale fora en in het kader van andere door de Partijen gesloten overeenkomsten.
2. Het Comité voor investeringsfacilitering stelt tijdens zijn eerste vergadering zijn reglement van orde vast.

ARTIKEL 45

Besluiten en aanbevelingen van het Comité voor investeringsfacilitering

1. Teneinde de doelstellingen van deze overeenkomst te verwezenlijken, is het Comité voor investeringsfacilitering bevoegd besluiten te nemen in de in deze overeenkomst bedoelde gevallen. Die besluiten zijn bindend voor de Partijen. De Partijen nemen de nodige maatregelen om deze besluiten ten uitvoer te leggen.
2. Teneinde de doelstellingen van deze overeenkomst te verwezenlijken, kan het Comité voor investeringsfacilitering passende aanbevelingen doen met betrekking tot alle aangelegenheden die onder deze overeenkomst vallen.
3. Het Comité voor investeringsfacilitering neemt zijn besluiten en doet zijn aanbevelingen bij consensus.

ARTIKEL 46

Dialogoog met het maatschappelijk middenveld

1. De Partijen organiseren een dialogoog met het maatschappelijk middenveld (hierna de “dialogoog” genoemd) om de uitvoering van deze overeenkomst te bespreken.
2. De Partijen zorgen voor een evenwichtige vertegenwoordiging van belanghebbenden in de dialogoog, waaronder niet-gouvernementele organisaties, bedrijfs-, werkgevers- en werknemersverenigingen, die actief zijn op economisch en sociaal gebied en op het gebied van duurzame ontwikkeling, milieu en andere aangelegenheden.
3. De dialogoog vindt jaarlijks plaats in samenhang met de vergadering van het Comité voor investeringsfacilitering, tenzij de Partijen anders overeenkomen.
4. Met het oog op de dialogoog verstrekken de Partijen informatie aan de deelnemers in de dialogoog over de uitvoering van deze overeenkomst.
5. De opvattingen en standpunten die tijdens de dialogoog naar voren worden gebracht, kunnen worden voorgelegd aan het Comité voor investeringsfacilitering en kunnen openbaar worden gemaakt.
6. De Partijen kunnen er naargelang het geval voor kiezen de dialogoog te organiseren via bestaande mechanismen die door de Partijen zijn ingesteld met het oog op inspraak van het maatschappelijk middenveld.

HOOFDSTUK VIII

SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL 47

Algemene uitzonderingen

Mits de hieronder bedoelde maatregelen niet zodanig worden toegepast dat zij een middel tot willekeurige of ongerechtvaardigde discriminatie van, of een verkapte beperking van, investeerders uit de andere Partij en hun investeringsactiviteiten in soortgelijke situaties¹² vormen, wordt geen enkele bepaling in deze overeenkomst uitgelegd als beletsel voor het vaststellen of toepassen door een van de Partijen van maatregelen die:

- a) noodzakelijk zijn ter bescherming van de openbare veiligheid of de openbare zeden of voor het handhaven van de openbare orde¹³;
- b) noodzakelijk zijn ter bescherming van het leven of de gezondheid van mens, dier of plant;
- c) noodzakelijk zijn voor de handhaving van wet- of regelgeving die niet strijdig is met de bepalingen van deze overeenkomst, met inbegrip van de bepalingen over:
 - i) het voorkomen van misleidende en frauduleuze praktijken, of op middelen om de gevolgen van de niet-nakoming van contracten te compenseren;

¹² Dit geeft de intentie weer van de Partijen om te zorgen voor samenhang met de aanhef van artikel XX van de GATT en artikel XIV van de GATS.

¹³ De uitzonderingen betreffende de openbare veiligheid en de openbare orde mogen alleen worden ingeroepen in geval van een daadwerkelijke en voldoende ernstige bedreiging van een van de fundamentele maatschappelijke belangen.

- ii) het beschermen van de persoonlijke levenssfeer in verband met de verwerking en verspreiding van persoonsgegevens en het beschermen van de vertrouwelijke aard van persoonlijke dossiers en rekeningen;
- iii) veiligheid.

ARTIKEL 48

Uitzonderingen op grond van veiligheidsoverwegingen

Geen enkele bepaling van deze overeenkomst kan zodanig worden uitgelegd dat:

- a) een Partij wordt verplicht gegevens te verstrekken waarvan zij openbaarmaking in strijd acht met haar wezenlijke veiligheidsbelangen, of
- b) een Partij wordt belet maatregelen te nemen die zij ter bescherming van haar wezenlijke veiligheidsbelangen noodzakelijk acht en die:
 - i) verband houden met de productie van of de handel in wapens, munitie en oorlogstuig dan wel met dergelijke handel en transacties in andere goederen en materialen, diensten en technologie en met economische activiteiten die direct of indirect de bevoorrading van een militaire inrichting ten doel hebben;

- ii) betrekking hebben op splijt- of fusiestoffen of op stoffen waaruit die kunnen worden vervaardigd;
 - iii) in tijden van oorlog of een andere crisissituatie in de internationale betrekkingen worden genomen, of
- c) een Partij beletten maatregelen te nemen tot handhaving van de internationale vrede en veiligheid uit hoofde van haar verplichtingen krachtens het Handvest van de Verenigde Naties.

ARTIKEL 49

Duur

Deze overeenkomst wordt voor onbeperkte duur gesloten.

ARTIKEL 50

Opzegging

1. Elke Partij kan de andere Partij schriftelijk in kennis stellen van haar voornemen deze overeenkomst te beëindigen. Een kennisgeving aan de Unie wordt toegezonden aan de secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie en een kennisgeving aan Ecuador wordt toegezonden aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Menselijke Mobiliteit.
2. De beëindiging van deze overeenkomst wordt van kracht zes maanden na de datum waarop de andere Partij de in lid 1 bedoelde kennisgeving heeft ontvangen, tenzij de Partijen anders overeenkomen.

ARTIKEL 51

Territoriale toepassing

1. Deze overeenkomst is van toepassing:
 - a) wat de Unie betreft, op elk grondgebied waarop het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie van toepassing zijn, onder de in die verdragen neergelegde voorwaarden, en

- b) wat Ecuador betreft, op het grondgebied dat bestaat uit zijn continentale en maritieme gebieden, aangrenzende eilanden, territoriale zee, de Galápagos-archipel, bodem, onderzees plateau, onderbodem en het continentale, insulaire en maritieme luchtruim daarboven, waarvan de grenzen zijn vastgesteld in de door Ecuador ondertekende verdragen.
2. Verwijzingen naar “grondgebied” in deze overeenkomst worden begrepen in de zin van lid 1.
3. Voor alle duidelijkheid: verwijzingen naar de door Ecuador ondertekende verdragen in lid 1, punt 1, onder b), omvatten met name het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee, gedaan te Montego Bay op 10 december 1982. In geval van strijdigheid tussen het nationale recht en het internationale recht heeft dit laatste voorrang.

ARTIKEL 52

Wijzigingen

De Partijen mogen deze overeenkomst met wederzijdse schriftelijke toestemming wijzigen. Wijzigingen treden in werking overeenkomstig artikel 57.

ARTIKEL 53

Toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie

1. De Unie stelt Ecuador in kennis van elk verzoek van een derde land tot toetreding tot de Unie.
2. De Unie stelt Ecuador in kennis van de inwerkingtreding van een verdrag betreffende de toetreding van een derde land tot de Unie.

ARTIKEL 54

Particuliere rechten

Geen van de bepalingen van deze Overeenkomst kan zo worden uitgelegd dat daaraan rechten kunnen worden ontleend of dat zij verplichtingen bevat voor personen, anders dan die welke tussen de Partijen in het leven zijn geroepen uit hoofde van internationaal publiekrecht, noch op zo een manier dat op deze Overeenkomst een rechtstreeks beroep kan worden gedaan in het rechtsstelsel van een Partij.

ARTIKEL 55

Verwijzingen naar wetten en andere overeenkomsten

1. Tenzij anders is bepaald, worden verwijzingen naar de wet- en regelgeving van een Partij geacht tevens betrekking te hebben op de wijzigingen daarvan.
2. Onder de internationale overeenkomsten waarnaar in deze overeenkomst in haar geheel of gedeeltelijk wordt verwezen, worden tevens de wijzigingen daarvan of de vervolgovereenkomsten die voor beide Partijen op of na de datum van ondertekening van deze overeenkomst in werking treden, begrepen. Indien, als gevolg van dergelijke wijzigingen of vervolgovereenkomsten, een vraag rijst met betrekking tot de uitvoering of toepassing van deze overeenkomst, kunnen de Partijen op verzoek van een van de Partijen met elkaar overleggen om een voor beide Partijen bevredigende oplossing te vinden.

ARTIKEL 56

Bijlagen bij deze overeenkomst

De bijlage over duurzame energie en grondstoffen bij deze overeenkomst vormt een integrerend deel daarvan.

ARTIKEL 57

Inwerkingtreding

1. Deze overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgende op de datum waarop de Partijen schriftelijke kennisgevingen hebben uitgewisseld waarin zij verklaren dat zij aan hun respectieve toepasselijke wettelijke vereisten voor de inwerkingtreding van deze overeenkomst hebben voldaan en dat de procedures daarvoor zijn voltooid.

2. De in lid 1 bedoelde schriftelijke kennisgevingen worden toegezonden aan de secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie en aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Menselijke Mobiliteit van Ecuador.

ARTIKEL 58

Talen en authentieke teksten

Deze overeenkomst is opgesteld in twee exemplaren in de Bulgaarse, de Deense, de Duitse, de Engelse, de Estse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Hongaarse, de Ierse, de Italiaanse, de Kroatische, de Letse, de Litouwse, de Maltese, de Nederlandse, de Poolse, de Portugese, de Roemeense, de Sloveense, de Slowaakse, de Spaanse, de Tsjechische en de Zweedse taal, waarbij alle teksten gelijkelijk authentiek zijn.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende gevolmachtigden, daartoe naar behoren gemachtigd, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

Gedaan te..., op ...

Voor de Europese Unie

Voor de Republiek Ecuador

BIJLAGE OVER DUURZAME ENERGIE EN GRONDSTOFFEN

ARTIKEL 1

Doelstellingen

1. Deze bijlage heeft tot doel investeringen tussen de Partijen op het gebied van duurzame energie en grondstoffen te vergemakkelijken teneinde de energietransitie te bevorderen en de ecologische duurzaamheid te verbeteren.
2. Deze bijlage vormt een aanvulling op de overeenkomst op het gebied van duurzame energie en grondstoffen.

ARTIKEL 2

Investerings in duurzame energie

1. Elke Partij bevordert de totstandbrenging van open, concurrerende en functionerende energiemarkten door middel van transparante wet- en regelgevingskaders die investeringen in duurzame energie¹ en energie-efficiëntie vergemakkelijken.
2. Voor de toepassing van lid 1 verricht elke Partij de volgende taken:
 - a) de voorwaarden en eisen voor het beheer van, de toegang tot en het gebruik van energienetwerken (elektriciteit en gas) bekendmaken, met inbegrip van de voorwaarden en tarieven voor de toegang tot en het gebruik van energienetwerken, alsook mogelijke afwijkingen van die voorwaarden en eisen;

¹ Dit omvat hernieuwbare energie en andere vormen van schone energie.

- b) de in punt a) bedoelde voorwaarden, vereisten en afwijkingen op redelijke, objectieve en onpartijdige wijze toepassen;
- c) werken aan de ontwikkeling van transparante en concurrerende steunmechanismen voor duurzame energie;
- d) de vergunningsprocedures voor investeringen in duurzame energie, zoals voor de bouw van infrastructuur voor energieopwekking, -transmissie en -distributie, zoveel mogelijk stroomlijnen, en
- e) op haar markt en internationaal regelgevingskaders bevorderen die bevorderlijk zijn voor investeringen in de productie en het gebruik van en de handel in duurzame energie en hernieuwbare brandstoffen, alsook in de sector energie-efficiëntie en aanverwante technologieën.

ARTIKEL 3

Duurzaamheid van waardeketens voor grondstoffen

1. De Partijen erkennen het belang van een eerlijke, verantwoorde, niet-verstoorde inkoop en duurzame productie van grondstoffen² in de hele waardeketen van aanverwante winnings-, verwerkings- en recyclingindustrie.
2. Voor de toepassing van lid 1 faciliteert elke Partij investeringen in grondstoffen op een wijze die bijdraagt tot de doelstelling van duurzame ontwikkeling, de soevereiniteit van elke Partij over haar natuurlijke hulpbronnen volledig eerbiedigt en de rechten van de betrokkenen eerbiedigt op basis van internationaal erkende normen.
3. Elke Partij bevordert de totstandbrenging van open, concurrerende en functionerende

² “Grondstoffen”: stoffen die bij de vervaardiging van industrieproducten worden gebruikt, zoals ertsen, concentraten, slakken, as en chemische stoffen, en andere stoffen, gewonnen, verwerkt, ruw en geraffineerd, met inbegrip van gerecycleerde stoffen.

grondstoffenmarkten door middel van transparante regelgevings- en rechtskaders die investeringen in de winnings-, verwerkings- en recyclingindustrie van grondstoffen vergemakkelijken, met name door te zorgen voor transparantie van vergunningen en, in voorkomend geval, voorwaarden voor toegang tot geologische gegevens.

4. Elke Partij bevordert duurzame en verantwoorde praktijken in de winnings-, verwerkings- en recyclingindustrie van grondstoffen.

5. Voor de toepassing van lid 4 verricht elke Partij de volgende taken:

- a) ondersteunen van nationale, regionale en internationale initiatieven om verantwoord ondernemerschap in overeenstemming met internationale normen;
- b) bevorderen van transparantie en verantwoordingsplicht bij het gebruik en beheer van grondstoffen, onder meer door relevante initiatieven inzake de verantwoorde en duurzame winning en levering van grondstoffen te bevorderen, zoals de OESO-richtsnoeren voor passende zorgvuldigheid voor verantwoorde toeleveringsketens van mineralen uit conflict- en hoogrisicogebieden en het initiatief inzake transparantie van winningsindustrieën, en
- c) de waarden van verantwoorde inkoop en mijnbouw bevorderen en de bijdrage van zijn grondstoffensectoren en bijbehorende industriële waardeketens aan de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Agenda 2030 van de VN maximaliseren.

ARTIKEL 4

Milieueffectbeoordeling

1. Een Partij ziet erop toe dat een milieueffectbeoordeling wordt verricht voordat die Partij een vergunning verleent voor een project in verband met de productie of exploratie van energiegoederen of de productie van grondstoffen, indien het project aanzienlijke milieueffecten kan hebben wat één

van de in lid 2 genoemde aspecten betreft.

2. In de in lid 1 bedoelde milieueffectbeoordeling wordt naargelang het geval het effect geïnventariseerd en beoordeeld dat een project heeft op:

a) de bevolking en de menselijke gezondheid;

b) de biodiversiteit;

c) land, bodem, water, lucht en klimaat, en

d) het cultureel erfgoed en het landschap, met inbegrip van het verwachte effect dat voortvloeit uit de kwetsbaarheid van het project voor risico's van zware ongevallen of rampen die relevant zijn voor het betrokken project.

3. Wat de in lid 1 bedoelde milieueffectbeoordeling betreft, moet een Partij:

a) erop toezien dat alle belanghebbenden, met inbegrip van niet-gouvernementele organisaties, in een vroeg stadium daadwerkelijk in de gelegenheid worden gesteld en een passende termijn krijgen om deel te nemen aan de milieueffectbeoordeling, alsook een passende termijn krijgen om opmerkingen te maken over het milieueffectbeoordelingsrapport;

b) rekening houden met de resultaten van de milieueffectbeoordeling met betrekking tot de milieueffecten van het project, en

c) de resultaten van de milieueffectbeoordeling ter beschikking stellen van het publiek voordat een vergunning voor het project wordt verleend.